



**Komentarz Zarządu Grupy LOTOS S.A.  
do wyników skonsolidowanych  
za 1 kwartał 2016 roku**

## GRUPA LOTOS S.A.

ISIN	Giełda Papierów Wartościowych	Thomson Reuters	Bloomberg
PLLOTOS00025	LTS	LTSP.WA	LTS PW

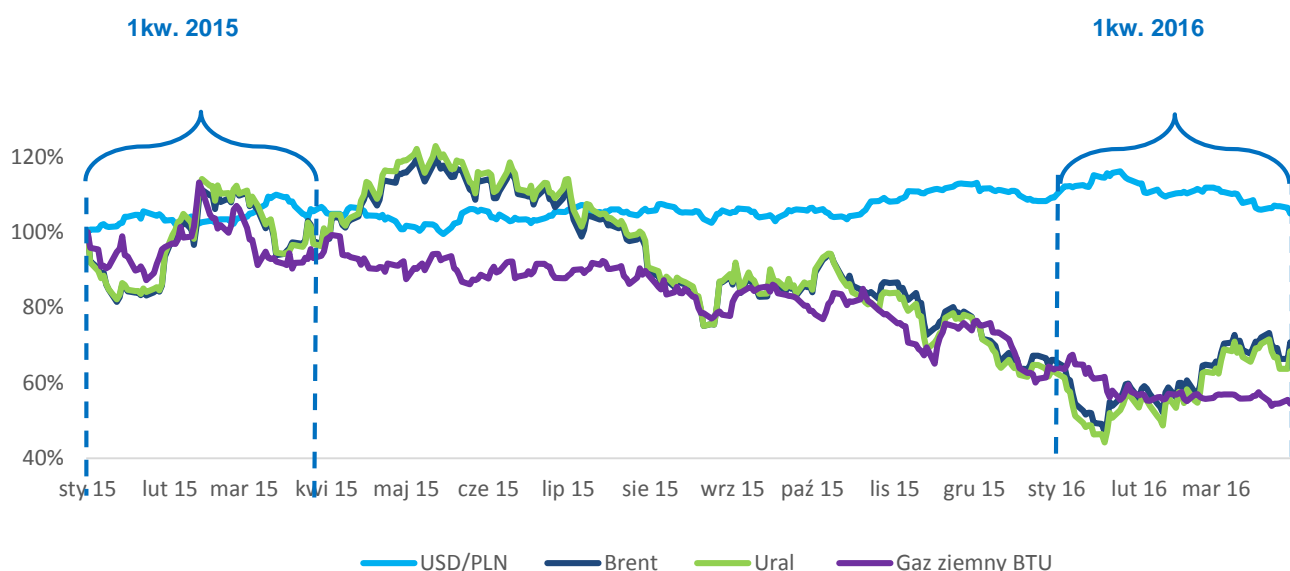
1	Otoczenie rynkowe.....	3
2	Segment wydobywczy .....	5
3	Segment produkcji i handlu.....	9
4	Pozostała działalność .....	14
5	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów .....	15
6	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	18
7	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	20

*Plik excel z danymi operacyjnymi i finansowymi za 1kw. 2016 r. i poprzednie okresy jest publikowany w internetowym serwisie relacji inwestorskich pod nazwą [databook](#)*

## 1 Otoczenie rynkowe

- Notowania cen ropy naftowej i gazu ziemnego w trendzie spadkowym w ujęciu r/r (odpowiednio: ropa -37%, tj. ok. 20 USD/bbl, gaz -40%, tj. ok 16 USD/boe)
- Wzrost r/r jednego z kluczowych dla „modelowej baryłki” LOTOS-u cracku na benzynę (+ok 9,5%) przy jednoczesnym dalszym obniżeniu się cracków na średnie destylaty i znaczym wzroście r/r spreadu Brent/Ural (+ ok. 52%, tj. 0,9 USD/bbl)
- Średniokwartalny wzrost kursu USD/PLN (+ ok. 6% r/r ) wsparł poziom realizowanych przez Grupę Kapitałową marż
- Osłabienie dolara vs. złoty na koniec 1kw. 2016 korzystnie wpłynęło na rewaluację długu zaciągniętego w USD
- Modelowa marża rafinerijna Grupy LOTOS S.A. (z uwzględnieniem dyferencjału Ural/Brent) na średniokwartalnym poziomie 4,74 USD/bbl

Wykres notowań cen ropy Brent/Ural, gazu ziemnego (USD/bbl) oraz kursu walutowego (USD/PLN)



Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters oraz Narodowego Banku Polskiego

### Notowania cen ropy Brent, spreadu Brent/Ural i gazu oraz modelowa marża rafinerijna Grupy LOTOS S.A.

USD/bbl	1kw.2016	4kw.2015	1kw.2015	1kw.16 /4kw.15	1kw.16 /1kw.15
Notowania DATED Brent FOB <sup>(1)</sup>	33,79	43,66	53,86	-22,6%	-37,3%
Spread Brent/Ural <sup>(1)</sup>	2,70	2,68	1,78	0,7%	51,7%
Notowania gazu ziemnego UK NBP <sup>(2)</sup>	24,22	30,90	40,39	-21,60%	-40,0%
Modelowa marża rafinerijna <sup>(3)</sup>	4,74	6,21	9,38	-23,7%	-49,5%

<sup>(1)</sup> Źródło: Thomson Reuters

<sup>(2)</sup> Notowania gazu ziemnego wg UK NBP (tj. brytyjski National Balancing Point) dla porównywalności zostały przeliczone z USD/MWh na USD/boe przy zastosowaniu przelicznika 1,6282 MWh/boe

<sup>(3)</sup> Zgodnie z metodologią przyjętą przez Spółkę, marża modelowa została obliczona na podstawie danych Thomson Reuters, oddających w dłuższym okresie kierunkowy trend cen, w oparciu, o które, Spółka prowadzi działalność handlową. W krótszym horyzoncie czasowym mogą występować różnice pomiędzy notowaniami, na których opiera się marża modelowa a notowaniami stosowanymi w działalności handlowej

## Cracki produktowe<sup>(1)</sup>

USD/bbl	1kw 2016	4kw 2015	1kw 2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Benzyna	15,49	14,69	14,16	5,5%	9,5%
Benzyna surowa	5,00	5,53	0,37	-9,6%	1256,0%
ON (10 ppm)	11,81	15,31	21,29	-22,8%	-44,5%
Lekki olej opałowy	10,55	12,98	17,72	-18,7%	-40,5%
Paliwo lotnicze	12,02	14,18	19,77	-15,2%	-39,2%
Ciężki olej opałowy	-9,80	-11,92	-8,63	17,7%	-13,5%

<sup>(1)</sup> Crack produktowy liczony jest jako różnica pomiędzy notowaniem danego produktu na baryłkę (notowania na tonę po uwzględnieniu odpowiedniego współczynnika gęstości) a notowaniem ropy Ural (notowanie Brent skorygowane o spread Brent/Ural)

Źródło: Thomson Reuters

## Notowania kursu walutowego

USD/PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw.2015	1kw.16 /4kw.15	1kw.16 /1kw.15
Kurs dolara na koniec okresu	3,76	3,90	3,81	-3,6%	-1,3%
Średniokwartalny kurs dolara	3,96	3,89	3,73	1,8%	6,2%

Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego

Na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS w 1kw.2016 r. największy wpływ miały:

### Surowce i produkty:

#### segment produkcji i handlu:

- niższy r/r średniokwartalny poziom notowań ropy naftowej, który obniżył koszt wytworzenia produktów oraz wzrost cracku na benzynę umożliwiły wykorzystanie projektowych mocy wytwórczych gdańskiej rafinerii na poziomie 93,4 % (vs. 92,6% w 1kw. 2015 r.) w celu maksymalizacji osiągniętej marży rafinerijnej i wpłynęły na wypracowanie oczyszczonego zysku EBITDA LIFO na poziomie ok. 383 mln PLN, tj. wyższego o ok. 15% r/r,
- znaczny spadek r/r notowań cen średnich frakcji z przerobu ropy naftowej, tj. oleju napędowego, paliwa lotniczego i lekkiego oleju opałowego na światowych rynkach (średnio ok. 41% r/r) wpłynął na spadek przychodów ze sprzedaży do poziomu 3 731 mln PLN (tj. ok. -26% r/r),
- niska cena gazu ziemnego użytego do procesów produkcyjnych rafinerii obniżyła koszt wytworzenia produktów.

#### segment wydobywczy:

- spadek r/r notowań ropy naftowej Brent Dtd o ok. 37% oraz gazu ziemnego wg UK National Balancing Point o ok. 40%, częściowo skompensowany umocnieniem się średniokwartalnego kursu USD/PLN o ok. 6% i wzrostem wolumenu produkcji węglowodorów z nowoprzejętych złóż pakietu Sleipner.

### Kursy walut:

- wyższy r/r o ok. 6% średniokwartalny kurs dolara złagodził negatywny wpływ niższych cracków na średnie destylaty na wyniki segmentu produkcji i handlu oraz częściowo zneutralizował negatywny wpływ niskich notowań ropy i gazu na wyniki segmentu wydobywczego,
- niższy kurs dolara na koniec kwartału poskutkował dodatnimi różnicami kursowymi z przeszacowania zadłużenia.

## 2 Segment wydobywczy

- Rekordowe wydobycie węglowodorów w 1 kw. 2016 r. na poziomie ok. 30 tys. boe/d
- Wydobycie ropy i gazu z aktywów Sleipner w 1 kw. 2016 r. na poziomie ok. 16 tys. boe/d
- Zysk EBITDA segmentu wydobywczego na poziomie około 150 mln PLN, tj. + 99% r/r

### Zasoby, wydobycie i sprzedaż łącznie ropy naftowej i gazu

Zasoby ropy i gazu na dzień (mln boe) <sup>(1)</sup>	31.03.2016	31.12.2015	31.03.2015
Norwegia	17,14	19,12	4,77
Polska	40,05	40,58	41,64
Litwa	7,03	7,14	7,49
<b>Razem</b>	<b>64,22</b>	<b>66,84</b>	<b>53,90</b>

Produkcja (boe/d) <sup>(2)</sup>	1kw 2016	4kw 2015	1kw 2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Norwegia	22 425	6 739	8 183	232,8%	174,0%
Polska	6 234	5 829	2 996	7,0%	108,1%
Litwa	1 157	1 203	1 510	-3,8%	-23,4%
<b>Razem</b>	<b>29 816</b>	<b>13 771</b>	<b>12 689</b>	<b>116,5%</b>	<b>135,0%</b>

Produkcja (boe)	1kw 2016	4kw 2015	1kw 2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Norwegia	1 980 164	552 526	625 003	258,4%	216,8%
Polska	533 143	524 567	269 641	1,6%	97,7%
Litwa	105 324	110 682	135 943	-4,8%	-22,5%
<b>Razem</b>	<b>2 618 631</b>	<b>1 187 775</b>	<b>1 030 587</b>	<b>120,5%</b>	<b>154,1%</b>

Sprzedaż produktów własnych (boe)	1kw 2016	4kw 2015	1kw 2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Norwegia	2 018 472	446 902	670 902	351,7%	200,9%
Polska	498 369	563 044	293 725	-11,5%	69,7%
Litwa	91 151	90 887	97 399	0,3%	-6,4%
<b>Razem</b>	<b>2 607 992</b>	<b>1 100 833</b>	<b>1 062 026</b>	<b>136,9%</b>	<b>145,6%</b>

<sup>(1)</sup> 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne według międzynarodowej klasyfikacji SPE-PRMS

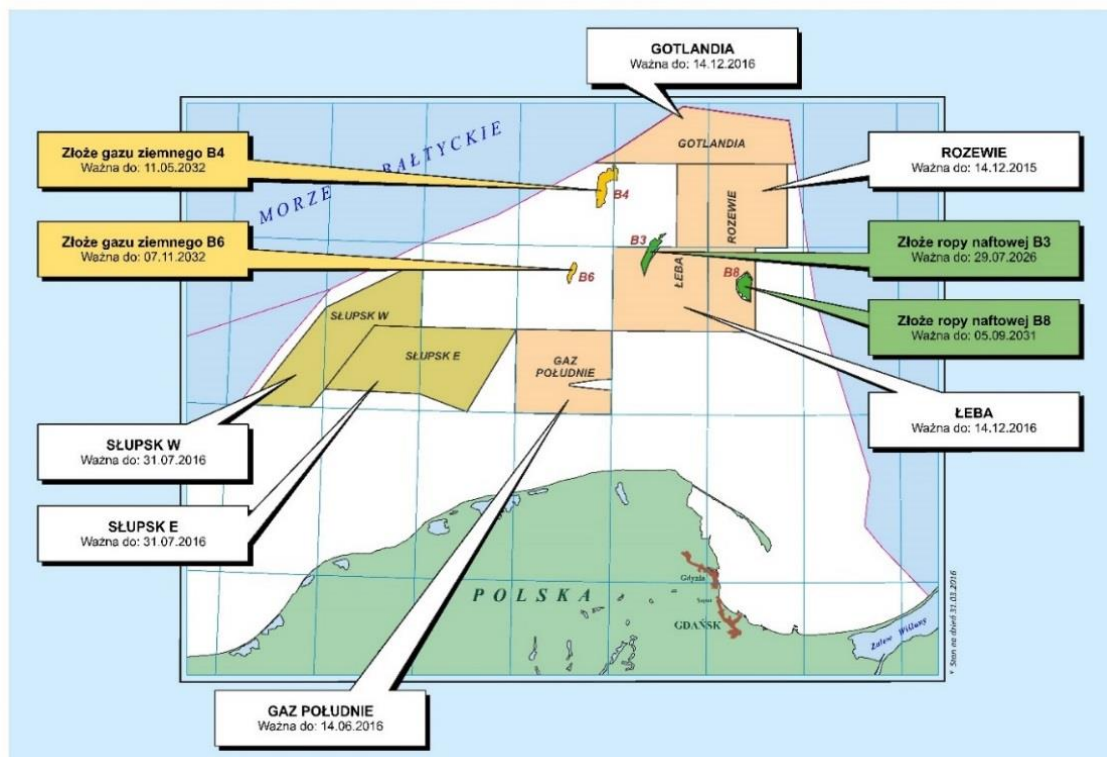
<sup>(2)</sup> Produkcja uwzględniająca wyłącznie dni dostępności mechanicznej infrastruktury wydobywczej

## LOTOS Petrobaltic S.A. (LPB)

W 1 kw. 2016 r. LPB kontynuowała wydobycie ropy naftowej ze złoża B3 na Morzu Bałtyckim. Spółka celowa B8 Sp. z o.o. Baltic S.K.A. kontynuowała wstępną produkcję ropy naftowej w ramach projektu zagospodarowania złoża B8. LPB we współpracy z CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. kontynuowała

przygotowania do zagospodarowania gazowych złóż B4 i B6 w ramach tzw. Baltic Gas Project. Podjęcie ostatecznej decyzji inwestycyjnej o realizacji projektu B4/B6 planowane jest na koniec 2016 r.

#### Koncesje spółek Grupy LOTOS Petrobaltic na Morzu Bałtyckim na dzień 31 marca 2016 r.



Źródło: opracowanie własne Spółki

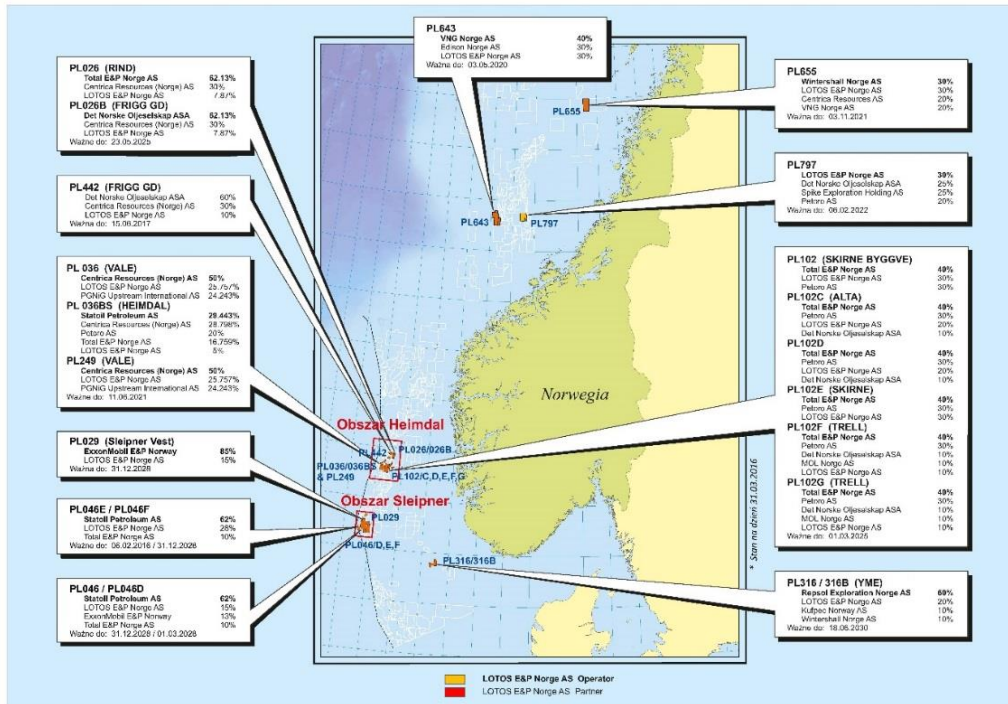
#### LOTOS Exploration & Production Norge AS (LOTOS Norge)

W 1 kw. 2016 r. LOTOS Norge w ramach konsorcjum prowadziła wydobycie gazu i kondensatu ze złóż pakietu aktywów wydobywczych Heimdal, tj. Atla, Vale, Skirne, oraz ze złóż pakietu Sleipner tj. Sleipner Ost, Sleipner Vest, Gungne.

Z dniem 25 lutego 2016 r. LOTOS Norge rozpoczęła wydobycie z nowego otworu na złożu Heimdal.

W wyniku przeprowadzonych na koncesjach: PL035 Fulla, PL498B, PL503/503B i PL503C analiz, LOTOS Norge odstąpiła od praw do w/w koncesji w 1 kw. 2016 r.

## Koncesje LOTOS Exploration & Production Norge AS na dzień 31 marca 2016 r.

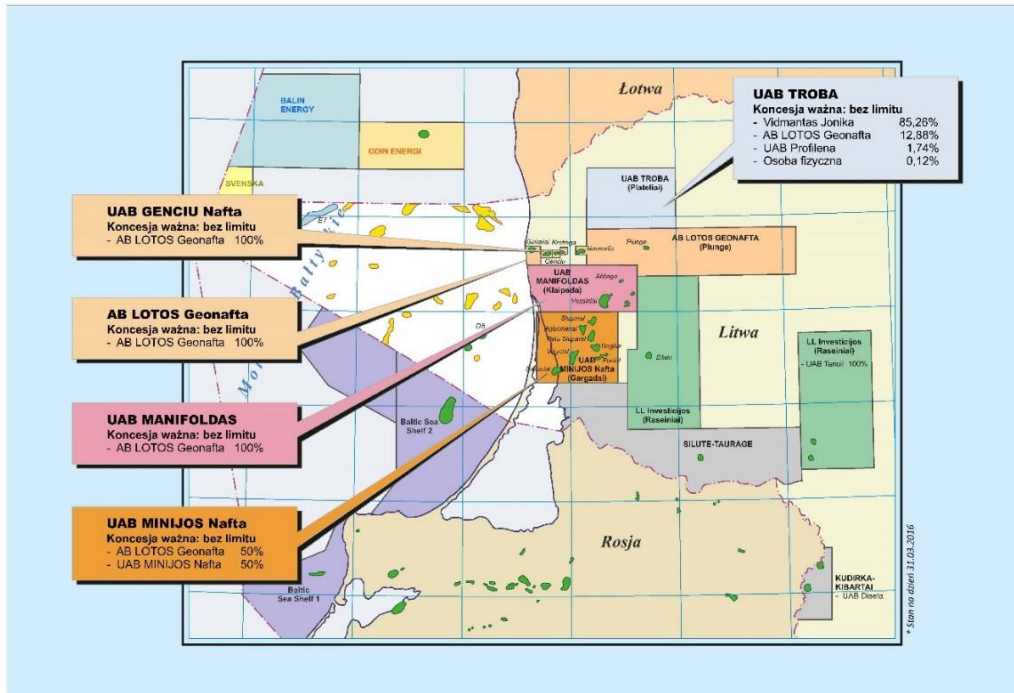


Źródło: opracowanie własne Spółki

## Grupa Kapitałowa AB LOTOS Geonafťa

W 1 kw. 2016 r., spółki z Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafťa kontynuowały wydobycie ropy naftowej ze złóż lądowych: Girkaliai, Kretinga, Nausodis i Genciu, Vezaiciai, Liziai, Ablinga.

## Koncesje Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafťa na dzień 31 marca 2016 r.



Źródło: opracowanie własne Spółki

## Wyniki operacyjne segmentu wydobywczego

mIn PLN	1kw 2016	4kw 2015	1kw2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Przychody ze sprzedaży	291,3	159,0	185,9	83,2%	56,7%
Wynik operacyjny EBIT	7,5	-118,3	12,3	-	-39,0%
Amortyzacja	142,2	52,6	62,8	170,3%	126,4%
EBITDA	149,7	-65,7	75,1	-	99,3%
Oczyszczony wynik EBIT <sup>(1)</sup>	12,8	18,0	12,3	-28,8%	4,1%
Oczyszczony wynik EBITDA <sup>(1)</sup>	155,0	70,6	75,1	119,6%	106,4%

<sup>(1)</sup>Wynik operacyjny oczyszczony z efektów zdarzeń jednorazowych:

w 1kw. 2016 r. odpis nakładów na złoża Auksoras na Litwie w wysokości 5,3 mln PLN;

w 4kw. 2015 r. odpis aktualizujący złoża litewskie, wartość netto zlikwidowanych aktywów niematerialnych na poszukiwania i ocenę zasobów – koncesje Heimdal (PL503), aktualizacja rezerwy na likwidację MOPU w LOTOS Norge, odpisy nakładów i koszty związane z projektem B8, odpis nakładów na koncesje Słupsk, odpisy aktualizujące wartość eksploatowanych statków w GK Petrobaltic, w sumie - 136,3 mln PLN.

Wzrost poziomu przychodów ze sprzedaży segmentu wydobywczego w 1kw. 2016 r. w porównaniu do 1kw. 2015 r. o 56,7% jest efektem wyższego o 145,6% wolumenu sprzedaży segmentu, wyższego o 6,2% średniokwartalnego kursu dolara. Na poziom przychodów segmentu istotny wpływ miały ponadto niższe średniokwartalne notowania gazu ziemnego i ropy Brent Dtd, odpowiednio o 40,0% i 37,3%. Wzrost wolumenu sprzedaży segmentu związany jest przede wszystkim z zakupem w 2015 r. udziałów w koncesjach produkcyjnych pakietu aktywów Sleipner w Norwegii oraz z uruchomieniem testowego wydobywania ze złoża ropy naftowej B8 na Morzu Bałtyckim.

Wzrost przychodów ze sprzedaży w porównaniu z 4kw.2015 r. jest skutkiem wzrostu sprzedaży segmentu o 136,9%, przede wszystkim w spółce LOTOS Norge, wyższego o 1,8% średniokwartalnego kursu dolara oraz niższego o 22,6% średniokwartalnego notowania ropy Brent Dtd.

Znaczny wzrost amortyzacji segmentu to efekt amortyzacji nowozakupionych aktywów Sleipner na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, z czego około połowa to amortyzacja aktywa na przyszłe koszty likwidacji morskiej kopalni ropy naftowej pakietu aktywów Sleipner.

Oczyszczony wynik EBITDA segmentu wydobywczego za 1kw. 2016 r. jest o 106,4% wyższy od wyniku EBITDA segmentu za 1kw. 2015 r. i o 119,6% wyższy od oczyszczonego wyniku EBITDA w 4kw. 2015 r. Wzrosty te są efektem uruchomienia testowej produkcji ze złoża B8 oraz zakupu udziałów w pakiecie aktywów Sleipner w Norwegii.



### 3 Segment produkcji i handlu

- Oczyszczony zysk EBITDA LIFO segmentu produkcji i handlu w 1kw. 2016 r. na poziomie 383 mln PLN (+15% r/r)
- Wykorzystanie nominalnych mocy wytwórczych rafinerii Grupy LOTOS S.A. na poziomie 93,4%

#### Struktura przerobu ropy naftowej

w tys. ton	1kw 2016	4kw 2015	1kw2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Przerób ropy w rafinerii w Gdańsku	2 444,4	2 555,3	2 379,2	-4,3%	2,7%
w tym:					
ropa Ural	1 833,0	1 861,0	1 771,2	-1,5%	3,5%
ropa Rozewie	54,5	48,6	42,7	12,1%	27,6%
ropa litewska	12,4	14,2	14,4	-12,7%	-13,9%
ropa Lubiatów	64,1	77,8	55,6	-17,6%	15,3%
pozostałe	480,4	553,7	495,3	-13,0%	-3,0%

Wykorzystanie nominalnych zdolności przerobowych rafinerii w Gdańsku kształtowało się w 1kw. 2016 r. na poziomie 93,4% (+0,8 pp. r/r). Rafineria pracowała stabilnie, utrzymując przerób ropy na poziomie 2 444 tys. t (+2,7% r/r).

26 czerwca 2015 r. Grupa LOTOS S.A. rozpoczęła realizację Programu EFRA wspólnie ze spółką zależną LOTOS Asphalt.

EFRA jest kontynuacją technologicznego unowocześniania rafinerii i naturalnym dopełnieniem konfiguracji pogłębionego przerobu ropy naftowej osiągniętej w ramach inwestycyjnego Programu 10+.

Dalsze pogłębienie przerobu ropy naftowej spowoduje zwiększenie marży rafineryjnej z każdej baryłki surowca o ok. 2 USD/bbl. Instalacje produkcyjne Programu EFRA wygenerują rocznie ok. 900 tysięcy ton wysokomarżowych paliw. Zakończenie prac inwestycyjnych jest planowane na 1 połowę 2018 r.

Szerzej o [Programie EFRA](#)

W 1 kw. 2016 r. zawarto kolejne kontrakty wykonawcze w ramach umowy na projektowanie techniczne oraz zarządzanie dostawami i budową na zakres połączeń międzyobiektowych i instalacji pomocniczych EFRA. Prowadzono zaawansowane prace projektowe i kontraktowe dostaw dla głównych instalacji projektu (DCU/CNHT), instalacji produkcji wodoru (HGU) i destylacji próżniowej (HVDU) oraz zakresu połączeń międzyobiektowych i instalacji pomocniczych.

Kontynuowano prace wykonawcze przy budowie stacji energetycznej oraz nowej estakady rurociąkowej. Jednocześnie trwał proces uzyskiwania pozwoleń na budowę (do końca marca uzyskano 19 pozwoleń na obiekty ramach umów EPCM na zakres połączeń międzyobiektowych i instalacji pomocniczych). W dniu 24 lutego 2016 r. uzyskano pozwolenie na budowę dla instalacji HGU.

Na 31 marca 2016 r. całkowity postęp prac Projektu EFRA wyniósł 13,5% w porównaniu do planowanego poziomu 11,8%.

## Struktura wytworzenia produktów rafineryjnych <sup>(1)</sup>

	1kw 2016	4kw 2015	1kw2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
<b>Produkcja razem</b>	<b>2 497,7</b>	<b>2 707,5</b>	<b>2 554,6</b>	<b>-7,7%</b>	<b>-2,2%</b>
Benzyny	329,7	402,7	357,6	-18,1%	-7,8%
Benzyna surowa	124,2	139,4	91,9	-10,9%	35,1%
Oleje napędowe	1 013,2	1 119,6	1 044,4	-9,5%	-3,0%
Lekkie oleje opałowe	85,9	83,5	77,5	2,9%	10,8%
Paliwo lotnicze JET	147,1	122,5	153,3	20,1%	-4,0%
Produkty ciężkie <sup>(2)</sup>	470,6	522,5	530,3	-9,9%	-11,3%
Pozostałe <sup>(3)</sup>	327,0	317,3	299,6	3,1%	9,1%

<sup>(1)</sup> różnica pomiędzy wolumenem przerobionej ropy naftowej i wolumenem produkcji wynika z faktu, że oprócz ropy naftowej na instalacje i do komponowania wyrobów gotowych kierowane są strumienie biokomponentów, dodatków uszlachetniających oraz średnich destylatów naftowych, zakupione od zewnętrznych dostawców,

<sup>(2)</sup> ciężki olej opałowy i komponenty asfaltowe,

<sup>(3)</sup> m.in. gazy opałowe i techniczne, siarka, oleje bazowe, frakcja ksylenowa, LPG, paliwo bunkrowe, ekstrakty, rafinaty, gacze.

## Struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu

tys.ton	1kw 2016	4kw 2015	1kw2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
<b>Sprzedaż produktów, towarów i materiałów rafineryjnych</b>	<b>2 413,8</b>	<b>2 915,9</b>	<b>2 438,0</b>	<b>-17,2%</b>	<b>-1,0%</b>
Benzyny	352,0	399,9	363,5	-12,0%	-3,2%
Benzyna surowa	124,2	139,4	91,9	-10,9%	35,1%
Oleje napędowe	1 034,2	1 201,3	1 044,6	-13,9%	-1,0%
Lekkie oleje opałowe	86,3	77,9	79,9	10,8%	8,0%
Paliwo lotnicze JET	139,7	118,4	160,3	18,0%	-12,9%
Produkty ciężkie <sup>(4)</sup>	437,2	530,8	495,6	-17,6%	-11,8%
Ropa naftowa towar	0,0	243,0	0,0	-100,0%	-
Pozostałe ropopochodne <sup>(5)</sup>	240,2	205,2	202,2	17,1%	18,8%

<sup>(4)</sup> ciężki olej opałowy i komponenty asfaltowe,

<sup>(5)</sup> m.in. gazy płynne, oleje bazowe, oleje smarowe, siarka, frakcja ksylenowa, gacz parafinowy, reformat, paliwa bunkrowe, plastyfikator

## Rynek produktów naftowych w Polsce i sprzedaż Grupy Kapitałowej LOTOS w 1kw. 2016 r.

### Informacja narastająco za okres styczeń - marzec 2016 r.

Po trzech miesiącach 2016 r. konsumpcja paliw płynnych (tj. oleju napędowego, benzyny oraz lekkiego oleju opałowego) w Polsce wzrosła rok do roku o 7,5%. Olej napędowy odnotował wzrost na poziomie 6,3%, benzyna 11,0%, lekki olej opałowy 6,0%.

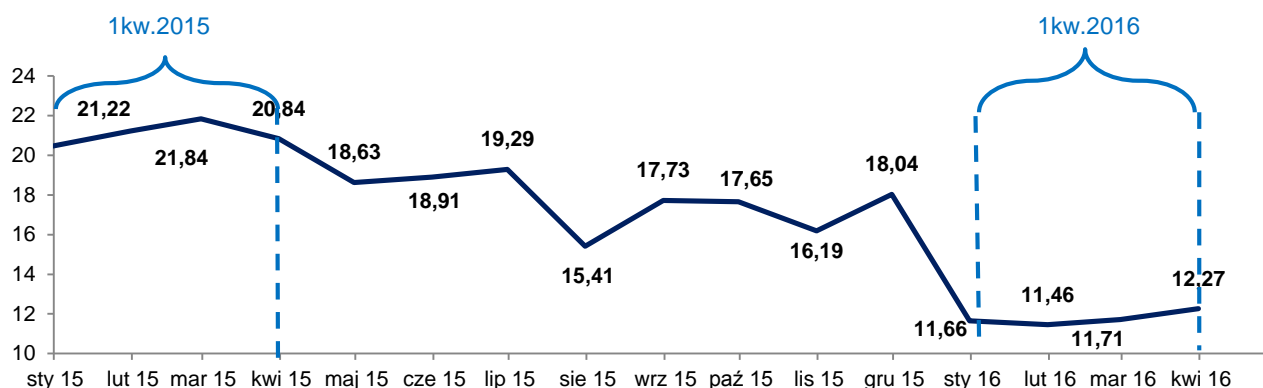
Ponad połowa wzrostu konsumpcji paliw płynnych w Polsce została pokryta wyższą sprzedażą produktu z importu, realizowaną przez podmioty niezależne – niezrzeszone w ramach POPIHN.

Źródło: w oparciu o dane publikowane przez Polską Organizację Przemysłu i Handlu Naftowego (tzw. POPIHN).

## Olej napędowy

Początek 2016 r. to kontynuacja rosnącego popytu na olej napędowy. Wzrost zapotrzebowania na olej napędowy był wspierany przez istotny spadek cen detalicznych, które w 1 kw. 71 gr/litr r/r, osiągając poziom sprzed sześciu lat. Pozytywnie na konsumpcję wpływała również koniunktura gospodarcza, a co za tym idzie wzrost transportu samochodowego i obrotów w wymianie międzynarodowej.

Olej napędowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń 2015 – marzec 2016)



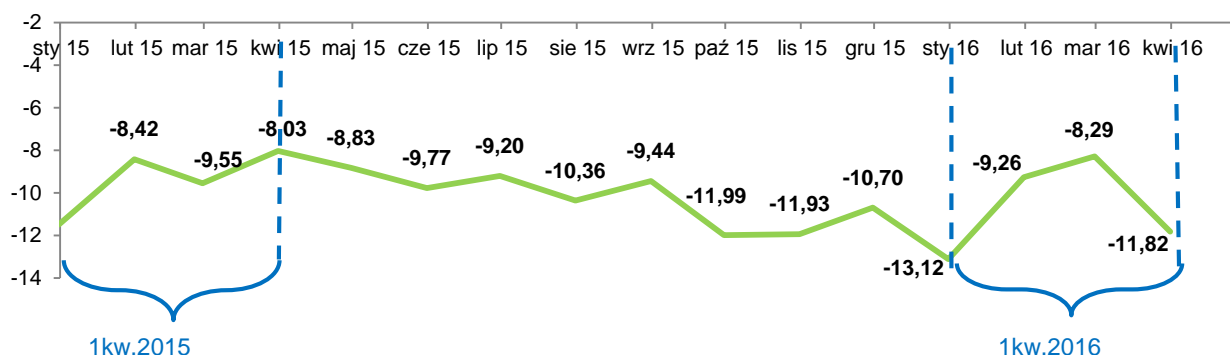
Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

Grupa Kapitałowa LOTOS w 1 kw. 2016 r. odnotowała sprzedaż oleju napędowego (w tym ON B100) na poziomie zbliżonym do zeszłorocznego, przy czym znacząco zwiększyła sprzedaż w kraju (+ 9,2%), głównie za sprawą wzrostu sprzedaży w kanale detalicznym. Ograniczenie sprzedaży eksportowej to z jednej strony efekt optymalizacji produkcji (niskie cracki na średnie destylaty obniżały opłacalność produkcji na eksport), natomiast z drugiej strony efekt „wysokiej bazy” w 2015 r., wynikającej ze sprzedaży zwalnianych zapasów obowiązkowych.

## Ciężki olej opałowy

W 1 kw. 2016 r. średnia z notowań ujemnej marży na ciężkim oleju opałowym (tj. COO) na światowych rynkach była o 11% niższa niż w 1 kwartale ubiegłego roku (- 9,75 USD/bbl w 1 kw. 2016 r., vs - 8,66 USD/bbl w 1 kw. 2015 r.). W analizowanym okresie Grupa Kapitałowa LOTOS zmniejszyła sprzedaż COO o 13%, co związane było z bieżącą optymalizacją rafinerii w odniesieniu do aktualnych warunków rynkowych (niskich cracków na średnie destylaty).

Ciężki olej opałowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń 2015 – marzec 2016)



Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

## Lekki olej opałowy

Sześcioprocentowy wzrost konsumpcji lekkiego oleju opałowego wynikał ze znaczącego spadku cen rok do roku oraz niższej średniej temperatury w analizowanym okresie.

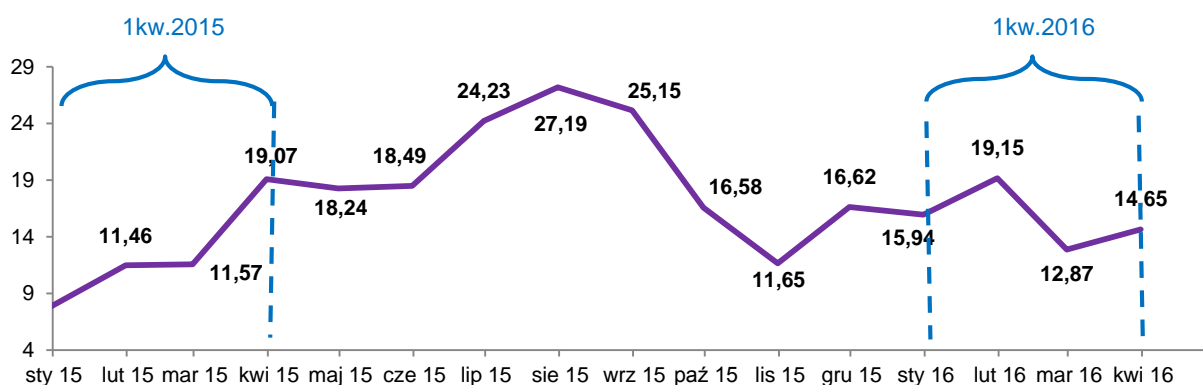
Grupa Kapitałowa LOTOS partycypowała we wzroście konsumpcji, zwiększając sprzedaż produktu na krajowym rynku paliw o 8%.

## Benzyna motorowa

Znaczący wzrost popytu na benzynę w okresie styczeń – marzec 2015 r. wynikał, podobnie jak w przypadku oleju napędowego, ze spadku cen detalicznych na benzynę do poziomu poniżej 4 pln/litr oraz z dobrej koniunktury gospodarczej szczególnie na rynku pracy.

W 1 kw. 2016 r. Grupa Kapitałowa LOTOS o 8% zwiększyła sprzedaż krajową benzyny ograniczając równocześnie sprzedaż eksportową (spadek o 21%), co wynikało z bieżącej optymalizacji rafinerii oraz przekierowania strumienia produkcji w sprzedaż eksportową benzyny surowej.

Benzyna motorowa – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń 2015 – marzec 2016)



Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

## Wyniki operacyjne segmentu produkcji i handlu

mIn PLN	1kw 2016	4kw 2015	1kw2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw15
Przychody ze sprzedaży	3 730,9	5 179,9	5 029,2	-28,0%	-25,8%
Wynik operacyjny EBIT	122,1	-195,2	203,1	-	-39,7%
Amortyzacja	119,2	120,3	113,8	-0,9%	4,7%
EBITDA	241,3	-74,9	316,9	-	-23,9%
EBIT LIFO	314,1	-189,0	218,1	-	44,0%
Zysk EBITDA LIFO <sup>(1)</sup>	433,3	-68,7	331,9	-	30,6%
Oczyszczony zysk EBITDA LIFO <sup>(1)</sup>	382,8	420,4	332,7	-7,8%	15,0%

<sup>(1)</sup> Wynik operacyjny EBITDA, uwzględniający efekt LIFO na wycenie zapasów, bez uwzględnienia teoretycznego odpisu na poziomie wyceny zapasów LIFO, oczyszczony o odpisy aktualizujące wartość zapasów, różnice kursowe z działalności operacyjnej oraz dodatkowo w 4kw. 2015 r. o odpis aktualizujący wartość stacji paliw.

Niższe o 25,8% przychody ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu r/r są efektem niższej średniej ceny sprzedaży netto. Średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu w 1kw. 2016 r. wyniosła 1 546 PLN/t i obniżyła się r/r o 25,1% na skutek przede wszystkim niższych notowań produktów naftowych na rynkach światowych, zredukowanych częściowo przez wyższy średniokwartalny kurs USD/PLN.

Obniżka przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w 1kw. 2016 r. vs. 4kw. 2015 r. (-28,0%) związana jest głównie z niższym o 17,2% wolumenem sprzedaży – głównie eksportowej, oraz ze spadkiem notowań cen produktów naftowych na rynkach światowych. Średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu w 1kw. 2015 r. obniżyła się w porównaniu z poprzednim kwartałem o 13,0%, tj. o 230 PLN/t. Zysk operacyjny segmentu produkcji i handlu w 1kw. 2016 r. wyniósł 122,1 mln PLN. Wynik ten był między innymi efektem dokonanych w 4kw. 2015 r. odpisów aktualizujących wartość zapasów w wysokości 258,2 mln PLN, które pomniejszyły koszt własny sprzedaży 1kw. 2016 r.

Wynik operacyjny powiększony o amortyzację wg wyceny zapasów metodą LIFO (tzw. EBITDA LIFO) z uwzględnieniem odwrócenia teoretycznych odpisów obliczonych w oparciu o metodę LIFO segmentu produkcji i handlu za 1kw. 2016 r. oraz z wyłączeniem wpływu zdarzeń jednorazowych (oczyszczony wynik EBITDA LIFO) wyniósł 382,8 mln PLN (-8,9% kw./kw. i +15,0 r/r).

Wyższy o 50,1 mln PLN oczyszczony wynik EBITDA LIFO segmentu produkcji i handlu za 1kw. 2016 r. od wyniku okresu porównywalnego jest efektem korzystniejszej struktury sprzedaży (kierunki sprzedaży, mniejszy wolumen produktów ciężkich), niższych cen gazu skutkujących niższym kosztem wytworzenia w segmencie oraz optymalizacji kosztów ogólnych (głównie kosztów marketingowych).

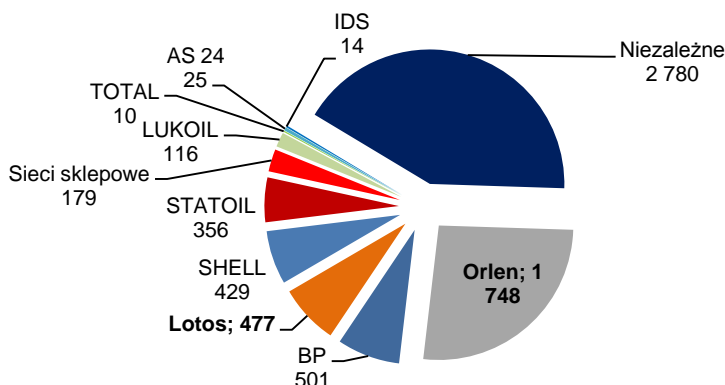
## Sieć stacji paliw LOTOS

Liczba stacji paliw w sieci LOTOS na dzień 31 marca 2016 r.

Liczba stacji paliw razem	31.03.2016	31.12.2015	31.03.2015	1kw16 /4kw15	1kw16 /1kw16
	477	476	445	1	32
Stacje własne CODO	290	290	272	0	18
w tym: LOTOS OPTIMA	121	121	109	0	12
Stacje partnerskie DOFO	187	186	173	1	14
w tym: LOTOS OPTIMA	75	73	62	2	13

Na koniec 1kw. 2016 r. Grupa Kapitałowa LOTOS posiadała w swojej sieci 477 stacji paliw. W porównaniu do stanu na 31 marca 2015 roku nastąpił znaczny (+32) wzrost liczby stacji paliw (+18 stacji CODO, +14 stacji DOFO), w tym o 25 obiektów wzrosła liczba stacji w segmencie ekonomicznym LOTOS Optima.

Polski rynek detaliczny na dzień 31 marca 2016 r.



Źródło: POPiHN.

## Wyniki operacyjne obszaru detalicznego

mln PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw2015	1kw.16 /4kw.15	1kw.16 /1kw.15
Wolumen sprzedaży (tys.ton)	303,1	328,8	250,8	-7,8%	20,9%
Przychody ze sprzedaży	1 241,9	1 475,8	1 204,2	-15,8%	3,1%
Wynik operacyjny	3,0	-8,2	6,2	-	-51,6%
Amortyzacja	16,9	16,6	14,5	1,8%	16,6%
EBITDA	19,9	8,4	20,7	136,9%	-3,9%

W 1kw. 2016 r. obszar detaliczny wykazał zysk operacyjny w wysokości 3,0 mln PLN, mimo utrzymującej się niskiej marży paliwowej.

Wzrost zysku w 1kw. 2016 r. vs. 4kw. 2015 r wynika z niższych kosztów, realizacji wyższej marży na działalności pozapaliwowej, jak również dokonanych w 4kw. 2015 r odpisów na aktywach.

Wynik operacyjny w 1kw. 2016 r. jest niższy o 3,2 mln PLN od wyniku 1kw. 2015 r. na skutek niższych marż paliwowych, które utrzymywały się na rynku detalicznym w całym pierwszym kwartale.

## 4 Pozostała działalność

### Wyniki operacyjne pozostałej działalności <sup>(1)</sup>

mln PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw2015	1kw.16 /4kw.15	1kw.16 /1kw.15
Przychody ze sprzedaży	4,0	4,1	4,2	-2,4%	-4,8%
Wynik operacyjny	-0,6	0,8	-0,5	-	-
Amortyzacja	1,6	1,7	1,6	-5,9%	-
EBITDA	1,0	2,5	1,1	-60,0%	-9,1%

<sup>(1)</sup>Zawiera spółki: LOTOS Park Technologiczny Sp. z o.o. w likwidacji., Energobaltic Sp. z o.o. oraz LOTOS Gaz S.A. w likwidacji

## 5 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

### Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS

mIn PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw.2015	1kw.16 /4kw.15	1kw.16 /1kw.15
Przychody ze sprzedaży	3 935,9	5 225,8	5 131,5	-24,7%	-23,3%
Wynik operacyjny EBIT	137,8	-319,4	267,7	-	-48,5%
Amortyzacja	262,6	174,3	177,8	50,7%	47,7%
EBITDA	400,3	-145,1	445,5	-	-10,1%
Efekt LIFO <sup>(1)</sup>	192,0	6,2	15,0	2996,8%	1180,0%
EBIT LIFO	329,8	-313,2	282,7	-	16,7%
Oczyszczony zysk EBIT LIFO <sup>(2)</sup>	284,6	312,2	283,5	-8,8%	0,4%
Oczyszczony zysk EBITDA LIFO <sup>(2)</sup>	547,1	486,5	461,3	12,5%	18,6%

<sup>(1)</sup> Efekt LIFO = EBIT LIFO (oszacowany przy zastosowaniu metody wyceny rozchodu zapasów wg Last In First Out, tj. „ostatnie przyszło – pierwsze wyszło”) – EBIT

Grupa Kapitałowa LOTOS, zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów, stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym, wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa wpływa negatywnie na osiągnięte wyniki finansowe. Wyniki operacyjne uwzględniające powyższą metodę wyceny zapasów zaprezentowano w tabeli w pozycjach EBITDA, wynik operacyjny EBIT. Równocześnie dokonano szacunków wyceny rozchodu wg metody LIFO i zaprezentowano w tabeli: efekt LIFO, EBIT LIFO, oczyszczony EBIT LIFO oraz oczyszczona EBITDA LIFO.

mIn PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw.2015
<b>EFEKT LIFO</b>	<b>192,0</b>	6,2	15,0
w tym:			
efekt na wycenie zapasów wg LIFO	380,9	239,5	384,0
wpływ odpisów bilansowych	-237,1	258,2	-411,5
(zawiązanie)/rozwiązanie teoretycznych odpisów na poziomie wyceny zapasów wg LIFO	48,2	-491,5	42,5

<sup>(2)</sup> Wynik operacyjny EBITDA, uwzględniający efekt LIFO na wycenie zapasów, bez uwzględnienia teoretycznego odpisu na poziomie wyceny zapasów LIFO, oczyszczony o odpisy aktualizujące wartość zapasów, różnice kursowe z działalności operacyjnej oraz dodatkowo: w 1kw. 2016 r. odpis nakładów na złoża Aukoras na Litwie, w 4kw. 2015 r. odpis aktualizujący złoża litewskie, wartość netto zlikwidowanych aktywów niematerialnych na poszukiwania i ocenę zasobów – koncesje Heimdal (PL503), aktualizacja rezerwy na likwidację MOPU w LOTOS Norge, odpisy nakładów i koszty związane z projektem B8, odpis nakładów na koncesje Słupsk, odpisy aktualizujące wartość eksploatowanych statków w GK Petrobaltic, odpis aktualizujący wartość stacji paliw.

Grupa Kapitałowa LOTOS wykazała za 1kw. 2016 r. zysk operacyjny w wysokości 137,8 mln PLN, na który składały się zysk operacyjny segmentu produkcji i handlu 122,1 mln PLN, zysk operacyjny segmentu wydobywczego 7,5 mln PLN, strata operacyjna pozostałej działalności -0,6 mln PLN, powiększone o korekty konsolidacyjne w wysokości 8,8 mln PLN (głównie korekta zrealizowanej marży na sprzedaży ropy Rozewie i ropy litewskiej o marżę na ropie pozostającą na zapasie w Grupie Kapitałowej).

Wynik operacyjny powiększony o amortyzację wg szacunkowej wyceny zapasów metodą LIFO (bez uwzględnienia teoretycznych odpisów wg LIFO) za 1kw. 2016 r., z wyłączeniem zdarzeń jednorazowych oraz różnic kursowych z działalności operacyjnej, (tzw. oczyszczony EBITDA LIFO) wyniósł 547,1mln PLN (+12,5% vs. 4kw. 2015 r. i +18,6% vs. 1kw. 2015 r.).

Wynik na działalności finansowej w Grupie Kapitałowej LOTOS w 1kw. 2016 r. wyniósł 46,8 mln PLN. Składa się on głównie z dodatnich różnic kursowych na poziomie 74,9 mln PLN, dodatniego efektu wyceny i rozliczenia

transakcji zabezpieczających w wysokości 33,1 mln PLN, ujemnego wyniku z tytułu skompensowania odsetek od zadłużenia, przychodów odsetkowych i prowizji na poziomie -59,1 mln PLN.

Efekt wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających ryzyko rynkowe w 1kw. 2016 r. w Grupie Kapitałowej LOTOS zawiera przede wszystkim nadwyżkę dodatniego rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom kursów walutowych w wysokości 70,1 mln PLN, ujemny efekt rozliczenia i wyceny transakcji IRS zabezpieczających poziom stopy procentowej w wysokości -28,1 mln PLN oraz nadwyżkę ujemnego rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych w wysokości -9,0 mln PLN.

#### Wykaz transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych na 31.03.2016 r.

Okres	Produkt/Surowiec	Olej napędowy	Ciężki olej opałowy	Ropa	Lekki olej opałowy
		ULSD 10ppm CIF NWE (Platts)	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	Brent (Dtd)	Gasoil .1 Cargoes CIF NWE / ARA
2Q2016	Wolumen (mt)	16 050,00	28 084	-149 584	-779
	Przedział ceny (USD/mt)	353-353	145-483	457,026-474,354	304-479,5
3Q2016	Wolumen (mt)		53 424		-1 680
	Przedział ceny (USD/mt)		134,25-489,5		304-479,5
4Q2016	Wolumen (mt)		27 829		-852
	Przedział ceny (USD/mt)		134,25-489,5		304-479,5
1Q2017	Wolumen (mt)		1 732		-61
	Przedział ceny (USD/mt)		213,25-488,5		414,5-428,5
2Q2017	Wolumen (mt)	-16 050,00	32 447		-2 405
	Przedział ceny (USD/mt)	410-410	183,75-488,5		371,25-626,25
3Q2017	Wolumen (mt)		33 905		-2 395
	Przedział ceny (USD/mt)		183,75-488,5		371,25-428,5
4Q2017	Wolumen (mt)		14 571		-1 220
	Przedział ceny (USD/mt)		183,75-380		371,25-428,5
2Q2018	Wolumen (mt)		6 580		-609
	Przedział ceny (USD/mt)		219,75-233		412-437,5
3Q2018	Wolumen (mt)		6 172,00		-571,00
	Przedział ceny (USD/mt)		219,75-224		412-421
4Q2018	Wolumen (mt)		4 575,00		-423,00
	Przedział ceny (USD/mt)		219,75-219,75		412-412

Wykorzystując dogodną sytuację na rynkach ropy naftowej w 2015 r. Grupa LOTOS S.A. zwiększyła zapasy ropy naftowej i jednocześnie zawarła stosowne transakcje zabezpieczające cenę zakupu oraz cenę sprzedaży ropy naftowej w celu zabezpieczenia zysku wynikającego ze struktury rynku terminowego.

#### Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom kursów walutowych na 31.03.2016 r.

Para walut	Instrument	Wolumen	Waluta	Przedział kursu
Kursy EUR/USD	Forward	186 699 999	EUR	1,0887 - 1,1286
Kursy EUR/PLN	Forward	18 000 000	EUR	4,2445 - 4,4628
Kursy USD/PLN	Forward	-263 670 000	USD	3,7506 - 3,9747



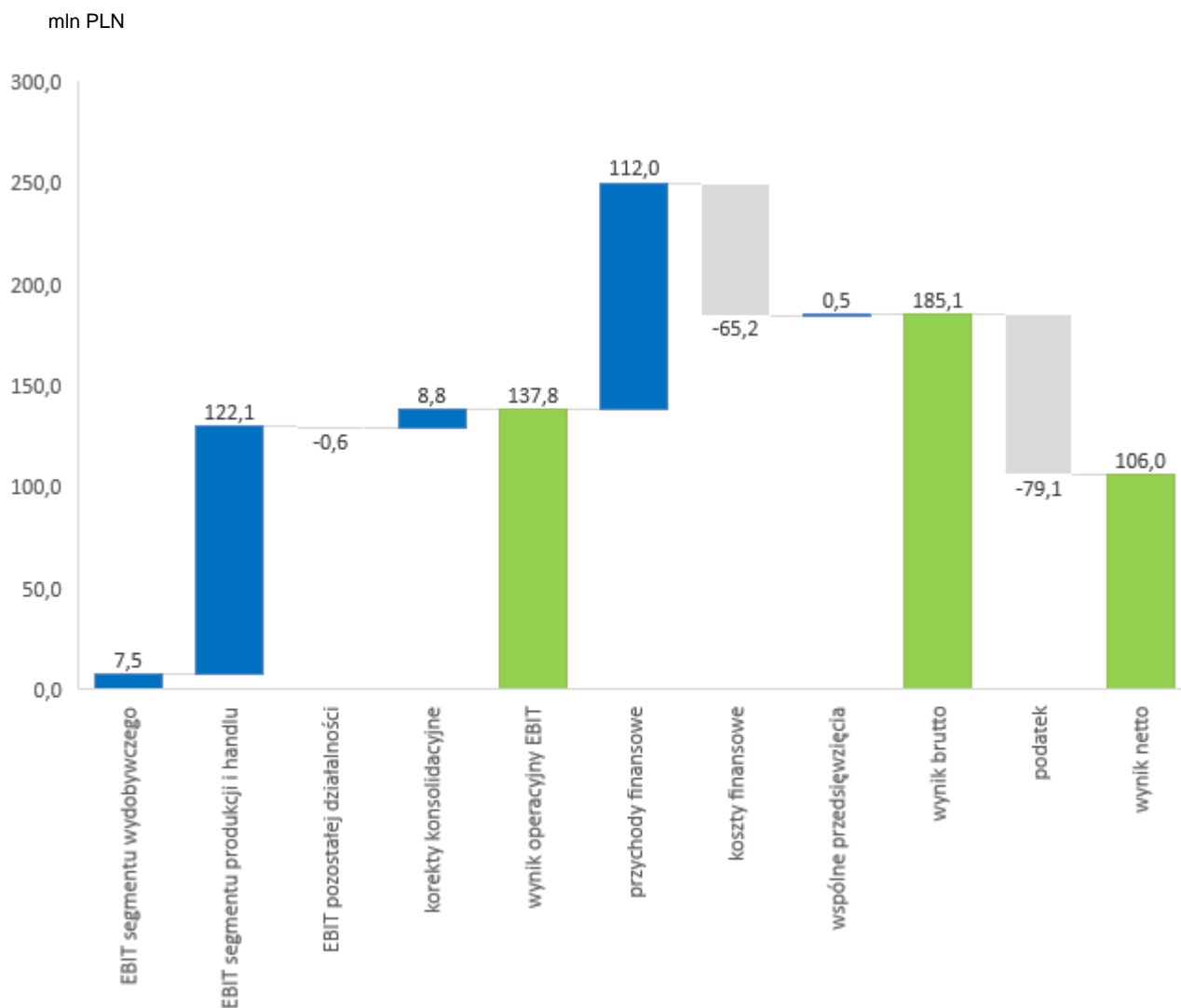
### Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom stopy procentowej na 31.03.2016 r.

Instrument	Data początkowa	Data końcowa	Nominał	Waluta	Przedział stopy procentowej	Stopa referencyjna
IRS	od 15.07.2011	od 15.01.2018	561 500 019	USD	1,52% - 4,045%	LIBOR 3M - LIBOR 6M
	do 21.09.2021	do 21.12.2021				

### Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO<sub>2</sub>) na 31.03.2016 r.

Instrument	Rodzaj Instrumentu	2016		2017		2018		2019	
		Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)
EUA	Futures	1180000	4,92-7,83	689000	4,86-8,29	-105000	8,14	33000	8,57-8,6

### Dekompozycja skonsolidowanych wyników Grupy Kapitałowej LOTOS w 1kw. 2016 r.



Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 1kw. 2016 r. wyniósł 106,0 mln PLN.

### Wyniki EBIT, wynik brutto i wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS

mln PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw2015
Wynik operacyjny EBIT	137,8	-319,4	267,7
Wynik przed opodatkowaniem	185,1	-416,5	-110,0
Wynik netto	106,0	-391,3	-101,4

## 6 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

### Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa

Aktywa (mln PLN)	31.03.2016	31.12.2015	zmiana	%
	18 539,7	19 169,3	-629,60	-3,3%
<b>Aktywa trwałe</b>	12 439,2	12 437,7	1,5	0,0%
Rzeczowe aktywa trwałe	10 641,9	10 568,4	73,5	0,7%
Wartość firmy	46,7	46,7	0,0	0,0%
Pozostałe aktywa niematerialne	623,6	617,7	5,9	1,0%
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	83,3	70,7	12,6	17,8%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	857,9	924,5	-66,6	-7,2%
Pochodne instrumenty finansowe	24,2	8,7	15,5	178,2%
<b>Pozostałe aktywa długoterminowe</b>	161,6	201,0	-39,4	-19,6%
<b>Aktywa obrotowe</b>	6 091,9	6 723,2	-631,3	-9,4%
Zapasy	2 884,9	3 235,8	-350,9	-10,8%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 538,9	1 550,9	-12,0	-0,8%
Należności z tytułu podatku dochodowego	15,0	12,0	3,0	25,0%
Pochodne instrumenty finansowe	156,5	208,5	-52,0	-24,9%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	856,6	856,3	0,3	0,0%
<b>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</b>	640,0	859,7	-219,7	-25,6%
<b>Aktywa przeznaczone do sprzedaży</b>	8,6	8,4	0,2	2,4%

Na dzień 31 marca 2016 roku suma bilansowa Grupy Kapitałowej LOTOS wyniosła 18.539,7 mln PLN (-629,6 mln PLN vs. 31 grudnia 2015 roku).

### Główne zmiany w pozycjach aktywów:

- spadek o 350,9 mln PLN poziomu zapasów, między innymi zapasów obowiązkowych (-160,1 mln PLN) w związku ze spadkiem wolumenu zapasu ropy naftowej w Grupie LOTOS S.A. oraz na skutek niższych cen zapasów produktów i ropy utrzymywanych na koniec marca 2016 roku w porównaniu z zapasami na koniec 2015 roku,
- spadek o 219,7 mln PLN stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, związany głównie z realizacją Projektu EFRA,
- spadek o 66,6 mln PLN poziomu aktywów z tytułu podatku odroczonego,
- niższy o 36,5 mln PLN poziom dodatniej wyceny instrumentów finansowych.

## Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – źródła finansowania

Kapitał własny i zobowiązania (mln PLN)	31.03.2016	31.12.2015	zmiana	%
<b>Kapitał własny i zobowiązania (mln PLN)</b>	<b>18 539,7</b>	19 169,3	<b>-629,6</b>	<b>-3,3%</b>
<b>Kapitał własny</b>	<b>7 948,9</b>	7 712,2	<b>236,7</b>	<b>3,1%</b>
Kapitał podstawowy	184,9	184,9	0,0	0,0
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	2 228,3	2 228,3	0,0	0,0
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-565,9	-700,9	135,0	-19,3%
Zyski zatrzymane	6 034,5	5 928,5	106,0	1,8%
Różnice kursowe z przeliczenia	67,0	71,3	-4,3	-6,0%
Udziały niekontrolujące	0,1	0,1	0,0	0,0%
Zobowiązania długoterminowe	5 629,0	6 031,2	-402,2	-6,7%
<b>Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</b>	<b>4 157,8</b>	4 454,5	<b>-296,7</b>	<b>-6,7%</b>
Pochodne instrumenty finansowe	54,5	54,3	0,2	0,4%
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	39,6	47,6	-8,0	-16,8%
Świadczenia pracownicze	184,2	182,2	2,0	1,1%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1 192,9	1 292,6	-99,7	-7,7%
<b>Zobowiązania krótkoterminowe</b>	<b>4 961,8</b>	5 425,9	<b>-464,1</b>	<b>-8,6%</b>
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 290,6	2 544,8	-254,2	-10,0%
Pochodne instrumenty finansowe	75,8	110,8	-35,0	-31,6%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 001,4	1 232,5	-231,1	-18,8%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	6,0	11,8	-5,8	-49,2%
Świadczenia pracownicze	141,4	122,2	19,2	15,7%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1 446,6	1 403,8	42,8	3,0%

**Wzrost stanu kapitału własnego Grupy Kapitałowej LOTOS na 31 marca 2016 roku do poziomu 7.948,9 mln PLN (+236,7 mln PLN vs. 31 grudnia 2015) nastąpił głównie na skutek:**

- odniesionych na kapitał rezerwowo dodatnich różnic kursowych z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt podatkowy w kwocie 135,0 mln PLN,
- wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 106,0 mln PLN w związku z zyskiem netto za 1kw. 2016 r.

Udział kapitału własnego w sumie pasywów wzrósł o 2,7 punktów procentowych (vs. 31 grudnia 2015 r.) i wyniósł 42,9%.

Stan zobowiązań na 31marca 2016 roku zmniejszył się o 866,3 mln PLN (vs. 31 grudnia 2015 r.) głównie na skutek:

- spadku o 550,9 mln PLN poziomu zadłużenia, głównie w Jednostce Dominującej i segmencie wydobywczym na skutek przeszacowania zadłużenia po niższym kursie USD oraz spłaty części zadłużenia,
- spadku poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 231,1 mln PLN, przede wszystkim na skutek niższego wolumenu ropy zakupionej w marcu 2016 roku w porównaniu do zakupów w grudniu 2015 r.,
- zmniejszenia się o 56,9 mln PLN poziomu pozostałych zobowiązań i rezerw wynikającego głównie z aktualizacji (zgodnie z umową z Exxon) rozliczenia transakcji nabycia aktywów Sleipner.

Dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS na 31 marca 2016 r. osiągnął poziom 6.448,4 mln PLN (-550,9 mln zł vs. 31 grudnia 2015 r.). Spadek ten nastąpił głównie na skutek umocnienia się złotówki (-0,24 zł/USD vs. 31 grudnia 2015 r.) i spłaty części zadłużenia. Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę (w tym środków pieniężnych przeznaczonych na realizację celów emisji akcji serii D) do kapitału własnego wyniósł 70,1% (-3,8 punktów procentowych vs. 31 grudnia 2015 roku).

## 7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

### Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

mIn PLN	1kw.2016	4kw.2015	1kw2015
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	319,2	402,4	321,4
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-191,3	-218,7	-643,4
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-199,2	-226,1	818,6
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-9,0	4,9	-3,1
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	-80,3	-37,5	493,5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	278,1	315,6	-166,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	197,8	278,1	326,8

Stan środków pieniężnych na 31 marca 2016 r. w Grupie Kapitałowej LOTOS (uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących) wyniósł 197,8 mln PLN.

Dodatnie saldo przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej w 1kw. 2016 r. wynoszące 319,2 mln PLN obejmuje głównie zysk netto skorygowany o amortyzację oraz zmniejszenie stanu zapasów przy równoczesnym spadku stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej (-191,3 mln PLN) dotyczy przede wszystkim zakupu rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych związanych z segmentem produkcji i handlu (rozbudowa stacji paliw, Projekt EFRA i budowa instalacji Węzła Odzysku Wodoru) oraz segmentem wydobywczym.

Nakłady inwestycyjne (CAPEX) w 1 kw. 2016 r. osiągnęły poziom 324,4 mln PLN. W segmencie wydobywczym na projekty inwestycyjne Grupa Kapitałowa LOTOS poniosła nakłady w wysokości 99,6 mln PLN. W segmencie produkcji i handlu nakłady inwestycyjne wyniosły 224,8 mln zł, z czego 189,3 mln PLN na Program EFRA.

Saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w 1kw. 2016 r. wynoszące -199,2 mln PLN uwzględnia ujemne saldo wpływów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wydatków z tytułu ich spłaty, zapłaconych odsetek i prowizji przygotowawczych od kredytów.